

Úvodem	11
1 Z historie ošetrovatelství (Staňková)	13
Založení první ošetrovatelské školy na světě	15
Vývoj ošetrovatelství u nás v 19. a 20. století	16
2 Význam zdravotnického povolání (Staňková)	21
Charakteristické rysy ošetrovatelského povolání	22
Charakterové vlastnosti sestry	23
Etický kodex sester	24
Správná životospráva sestry	25
Ošetrovatelský personál a jeho vzdělávání	27
Kvalifikační studium	28
Specializační studium	28
Vysokoškolské studium	28
Kontinuální vzdělávání	29
Profesní organizace sester	29
3 Ošetrovací jednotka (Staňková)	31
Součásti ošetrovací jednotky	31
Pokoje pro nemocné	32
Ostatní zařízení	32
Vybavení ošetrovací jednotky	34
Hospodaření s inventářem	35
Evidence a kontrola inventáře	35
Péče o prádlo	36
4 Organizace práce sester (Staňková)	38
Náplň práce ošetrovatelského týmu	38
Centralizace pomocných služeb	39
Řídící funkce sester	40
Zajištění nepřetržitého provozu ošetrovací jednotky	41
Dopolední služba	41
Odpolední služba	42
Noční služba	42
Předávání služby	43

Organizační systémy práce ošetrovateľského tímu	43
Systém skupinové péče	46
Systém primárných sester	46
Funkčný systém	47
Víceúrovňový spôsob ošetrovateľské péče	47
5 Obvazování a obvazový materiál (Rozsypalová)	49
Obvazový materiál	49
Tkaniny	49
Vlákniny	51
Látky ztužující obvazy	52
Postříkové obvazy	54
Dlahy a dýhy	54
Obvazování	54
Šátkové obvazy	55
Náplastové obvazy	61
Prakové obvazy	63
Obinadlové obvazy	64
Obvazy z pružné tkaniny	76
6 Ochrana personálu a nemocných před infekcí (Staňková)	83
Druhy nemocničních nákaz	83
Prevence nemocničních nákaz	85
Protiepidemický režim	85
Dekontaminační postupy	85
Péče o ruce	86
Dezinfekce	87
Příprava dezinfekčních roztoků	89
Péče o pomůcky	90
Péče o gumové předměty	91
Péče o skleněné a smaltované předměty	91
Péče o plastové předměty	92
Pomůcky k jednomu použití	92
Sterilizace	93
Sterilizace parou pod tlakem	94
Sterilizace varem ve vodě pod tlakem	94
Sterilizace horkým vzduchem	94
Sterilizace etylenoxidem	95
Sterilizace zářením	95
Centrální sterilizace	95
Zásady pro zacházení se sterilním materiálem	96
7 Základní ošetrovateľská péče (Staňková)	98
Potřeby člověka	98
Uspokojování potřeb	99
Pojetí ošetrovateľské péče	100
Složky základní ošetrovateľské péče	101
Význam základní ošetrovateľské péče	105

Základy ošetrovatelského procesu	107
Aktivní a pasivní ošetrovatelská péče	108
8 Lůžko pro nemocné a jeho úprava (Rozsypalová)	110
Umístění lůžka v pokoji	110
Základní vybavení lůžka	111
Úprava lůžka	112
Stlaní prázdného lůžka	112
Stlaní lůžka s nemocným	114
Stlaní bez výměny prádla	114
Stlaní s výměnou prádla	114
Změny poloh nemocného na lůžku	116
Posouvání nemocného	118
Otáčení nemocného na bok	118
Přenášení nemocného	120
Posazování nemocného	122
Pomůcky doplňující lůžko	123
Dětská lůžka a jejich úprava (Procházková)	128
Polohování nemocných (Staňková)	128
Fowlerova poloha	129
Ortopnoická poloha	130
Poloha na boku	131
Trendelenburgova poloha	132
9 Péče o hygienu nemocných (Rozsypalová)	133
Osobní a ložní prádlo	133
Čištění zubů a péče o dutinu ústní	134
Péče o zdravou dutinu ústní	134
Zvláštní péče o dutinu ústní	135
Ranní mytí, česání a stříhání nehtů	136
Hygiena soběstačných nemocných	136
Mytí nemocného v koupelně	137
Mytí nemocného na lůžku	137
Česání	139
Stříhání nehtů	140
Celkové umytí nemocného na lůžku	140
Hygienické vyprazdňování	142
Podkládání podložní mísy a použití močové láhve	142
Ošetření znečištěného nemocného	144
Péče o vlasy	146
Mytí vlasů chodícím nemocným	146
Mytí vlasů ležícím nemocným	147
Odšívování	149
Hygienická péče o kojence a batolata	149
Koupele kojence	150
Česání a péče o nehty	151
Přebalování kojence	152
Péče o hygienu batolete	152
Vážení kojenců a batolat	152

Měření tělesné teploty kojcenců a batolat	153
10 Prevence proleženin (Staňková)	154
Mechanismus vzniku proleženin	154
Místa výskytu proleženin	154
Místní projevy	155
Příčiny vzniku proleženin	156
Prevence proleženin	156
Změny polohy nemocného	157
Masáž	157
Pomůcky k prevenci proleženin	159
Péče o kůži	160
Léčení a ošetřování proleženin	161
11 Stravování nemocných (Staňková)	162
Nemocniční dietní systém	162
Objednávání a přeprava stravy	164
Podávání jídla nemocným	165
Krmení nemocných	167
Příprava čajů	169
Sledování tělesné hmotnosti nemocných	169
12 Výživa kojenice (Procházková, Rozsypalová)	170
Přirozená výživa	170
Umělá výživa	170
Sušené mléčné přípravky a jejich příprava	171
Odvary	171
Doplňky kojenecké stravy	172
Nádoby	172
Krmení kojenice	173
13 Bolest (Staňková)	176
Význam bolesti	176
Intenzita bolesti	177
Vnímání bolesti	178
Charakteristika bolesti	178
Zmírňování a odstraňování bolesti	179
14 Spánek a odpočinek nemocných (Staňková)	180
Fyziologie spánku	180
Potřeba spánku	181
Nespavost	182
Projevy nespavosti	182
Příčiny nespavosti	182
Zajištění odpočinku a spánku	183
Odpolední odpočinek	183
Příprava k nočnímu spánku	184

Noční klid	184
Podávání léků podporujících spánek	185
Péče o spánek dětí	185
Péče o spánek starších lidí	186
15 Příjem, přeložení a propuštění nemocného (Staňková)	187
Příjem nemocného do nemocnice	187
Příjem nemocného na ambulanci	187
Příjem nemocného na oddělení	189
Práva nemocných	190
Zvláštnosti příjmu dítěte	191
Přeložení nemocného	192
Propuštění nemocného	192
Reakce nemocného na hospitalizaci a jeho adaptace	194
Adaptační syndrom	194
Vliv nemocničního prostředí na hospitalizaci	195
Hospitalismus	197
Prevence hospitalismu	197
Pomoc sestry při adaptaci nemocného	198
16 Pojetí moderního ošetřovatelství (Staňková)	199
Individualizovaná ošetřovatelská péče a komplexní přístup k nemocnému	200
Preventivní charakter ošetřovatelské péče	200
Úloha sestry v primární prevenci	201
Úloha sestry v sekundární prevenci	201
Úloha sestry v terciální prevenci	202
Týmová práce sestry	203
Vědeckost ošetřovatelské péče	203
Aktivní ošetřovatelská péče	204
Přehled aktivní ošetřovatelské péče	204
17 Práce s informacemi o nemocném (Staňková)	206
Význam informací	206
Obsah informací	208
Základní informační okruhy pro sesterské zhodnocení nemocného	209
Zdroje informací	209
Nemocný jako zdroj informací	210
Rozhovor s nemocným	211
Zdravotnická dokumentace jako zdroj informací	214
Rodina jako zdroj informací	214
Spolupracovníci jako zdroj informací	214
Předávání informací	214
Porada ošetřovatelského týmu	215
Návštěvy nemocných ošetřovatelským týmem	215
Příloha 1. Mezinárodní organizace sester	216
Příloha 2. Ošetřovatelský záznam	221
Rejstřík	230